

O

POGREBU

POGREBU | POKOP | POGREBNE CEREMONIJE
ZAKONI U VEZI POKOPA | POGREBNA NAKNADA

O pogrebu

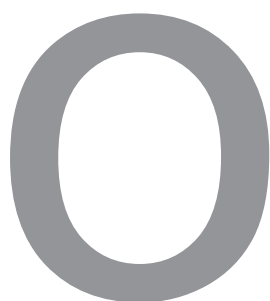
organizacija poslodavca Švedske crkve

REDAKCIJSKA GRUPA Eva Grönwall, Sofia Skog, Eva Årbrandt Johansson

OBRAZAC Andréas Lindström (wrzesień)

TISAK/ŠTAMPA Ljungbergs, 2016

DRUGO IZDANJE

POGREBU | POKOP | POGREBNE CEREMONIJE
ZAKONI U VEZI POKOPA | POGREBNA NAKNADA

SADRŽAJ

- 3** Predgovor
- 4** Zakonodavstvo i odgovornost u vezi s pogrebnom djelatnošću
- 5** Svi se moraju pokopati
- 6** Pogrebna naknada
- 7** Ovo ulazi u cijenu za pogrebnu naknadu
- 8** Ovo ne ulazi u pogrebnu naknadu
- 9** Izbor i želje u vezi s pogrebom
Razlozi za zapisivanje vlastitih želja
Odabir kovčega i urne
- 11** Pogrebna ceremonija
Misa zadušnica za one koji pripadaju Švedskoj crkvi
Misa zadušnica za one koji ne pripadaju Švedskoj crkvi
Pogrebna ceremonija kod drugih vjerskih zajednica
Civilni pogreb
- 14** Grobovi
Posebni grobovi
Grob u drugom mjestu
Nosilac prava na grob
Tipovi grobova
Održavanje groba
-
- Aneks/prilog   **Onome ko će organizirati moj pogreb - Moje želje**
pošrodku   - popuni, izvuci i sačuvaj!
-
- 18** Kremiranje
- 19** Ukop
Prosipanje pepela na kopno ili vodu
- 21** Nadgledanje pogrebne djelatnosti
Kantonalna/županijska uprava
Ombudsman za pogrebe
- 23** Kontrolna lista za rodbinu
- 25** Objašnjenje riječi i reference stranica

Predgovor

Ovaj spis se obraća svima koji imaju pitanja o tome kako funkcioniraju pogrebi u Švedskoj. Ovaj spis objašnjava šta je pogrebna djelatnost i šta ulazi u pogrebnu naknadu. Najčešće se pojavljuju pitanja u vezi pogreba tek kad umre neko od bliskih srodnika. Pitanja mogu da se odnose na to koliko troškova snosi društvena zajednica, šta se plaća iz zaostavštine umrlog i šta srodnici sami mogu uraditi. Pametno bi bilo tražiti odgovore na ova pitanja unaprijed i objasniti - kao pomoć preživjelima - kako neka osoba zamišlja svoj vlastiti pogreb.

Parlament je odgovornost za kremiranje i ukop umrlih prenio na skupštine Švedske crkve i parohije, te na općine Štokholm i Tranås. Odgovornost crkve u pogrebnom kontekstu seže u prošlost oko 1000 godina. U najvećem broju slučajeva postoje zajednički grobovi na crkvenom zemljištu. Crkvene skupštine rukovode pogrebnom djelatnošću na vjerski neutralan način, u skladu sa zakonom i s poštovanjem se odnose prema ne kršćanskim konfesijama i svim dugim životnim pristupima. Švedska društvena zajednica sazdana od mnogih različitih kultura što se u velikom dijelu ogleda u pogrebima. U ovom spisu pravimo razliku između misije crkve kao odgovornog lica za pogrebnu djelatnost prema zakonu o pogrebima i djelatnosti koja ulazi u djelatnost Švedske crkve kad su u pitanju njeni članovi.

Struktura ovog spisa slijedi određeni sistem u kojem se srodnici često nađu pred pitanjima kad trebaju donijeti odluku u vezi sa smrtnim slučajem. Mi se nadamo da će ovaj spis biti uvijek dostupan, kao dopuna vlastitim web stranicama crkvenih skupština kad god nekom zatrebaju objektivne informacije o pogrebu.

Štokholm, septembar/rujan 2016 organizacija poslodavca Švedske crkve

Eva Grönwall

Sofia Skog

Eva Årbrandt Johansson

Zakonodavstvo i odgovornost za pogrebnu djelatnost

U Švedskoj se pogrebna djelatnost regulira zakonom o pogrebima (1990:1144) i propisom o pogrebima (1990:1147) U zakonu o pogrebu se pogrebna djelatnost definira kao sve potrebne mjere koje se direktno odnose na upravljanje zajedničkim grobljima¹.

U Švedskoj su crkvene skupštine/parohije u okviru Švedske crkve odgovorne za pogrebnu djelatnost u² i istovremeno općine Štokholm i Tranås.

Osoba koja je odgovorna za pogrebnu djelatnost se zove odgovorno lice. Ono odgovara za pogrebnu djelatnost u okviru određenog geografskog/zemljopisnog područja koje se zove upravno područje. Može biti više takvih odgovornih lica za pogrebnu djelatnost u okviru jedne općine, a takođe upravno područje jednog odgovornog lica za pogrebnu djelatnost se može nalaziti u više općina. Registracija stanovništva odlučuje o tome kojem odgovornom licu za pogrebnu djelatnost pripadate.

Odgovorno lice za pogrebnu djelatnost će se pobrinuti o tome da ima dovoljan broj grobova za ukop. Odgovorno lice za pogrebnu djelatnost takođe mora obezbijediti posebne grobove za ukop za one koji ne pripadaju kršćanskoj vjerskoj zajednici. U pogrebnu djelatnost takođe ulazi preuzimanje posmrtnih ostataka na čuvanje i pokazivanje, briga o kremiranju i ukopu, te obezbjeđivanje dostojnog lokala bez religijskih simbola za pogrebnu ceremoniju. Dalje ulazi i to da se obezbijedi osoblje, lokali, mašine/strojevi i sve ostalo što je za to potrebno, te da se naprave, održavaju i njeguju zajedničke površine na grobljima. Održavanje pojedinačnih grobova ne ulazi u pogrebnu djelatnost. Međutim ulazi to da se ti grobovi djelimično nadgledaju.

---

¹ Zakon upotrebljava samo termin groblje. U ovom spisu se koriste termini groblje i crkveno groblje.

² Odgovorna lica za pogrebnu djelatnost pri crkvi.

Svi se moraju pokopati

Pobrinuti se za ukop umrlog je istovremeno i problem društvene zajednice i privatni problem. Svi se moraju pokopati i odgovorno lice za pogrebnu djelatnost je dužno obezbijediti mjesto ukopa za sve ljude koji su registrovani u upravnom području dotičnog odgovornog lica.

Na zajedničkom groblju grob će se pripremiti od strane onih koji su u vrijeme smrtnog slučaja bili registrovani na adresi koja pripada djelatnosti određene crkvene skupštine ili općine.

2. POGLAVLJE 3 § ZAKONA O UKOPU

Odgovorno lice za pogrebnu djelatnost će takođe obezbijediti mjesto ukopa novorođenčetu koje je umrlo nakon 22 nedjelje trudnoće, ukoliko je žena upisana u upravnom području dotičnog odgovornog lica za pogrebnu djelatnost. Isto važi i za mrtvorodenčad umrlu prije pređene 22 nedjelje trudnoće, ukoliko to žena zatraži i ukoliko ljekar dostavi smrtni atest odgovornom licu za pogrebnu djelatnost.

Za one koji su prilikom smrtnog slučaja registrirani samo u općini ili u rubrici “adresa nepoznata” važe posebna pravila.

Važno je da se posmrtni ostaci kremiraju ili ukopaju što je prije moguće. Najduži mogući period između nastupanja smrti i kremiranja ili ukopa je mjesec dana. Ukoliko postoje posebni razlozi Porezna uprava (Skatteverket) može dopustiti odlaganje kremiranja ili ukopa.

Srodnici ili neko drugi planiraju i organizuju pogreb. Ukoliko nema srodnika ili ukoliko oni ne žele da se pobrinu za pogreb onda je općina dužna da to napravi. Bez obzira na to ko sređuje stvari oko pogreba želje umrlog o kremiranju ili ukopu treba da se poštuju, ukoliko je to moguće.

Ukoliko nema ekonomskih mogućnosti u zaostavštini umrlog sahrana se organizuje uz novčanu pomoć općine. Visina novčane pomoći je različita u različitim dijelovima zemlje. Općinska kancelarija za socijalna pitanja u mjestu gdje je umrli bio upisan zadnji put može vas informisati o važećim propisima u dotičnoj općini.

Pogrebna naknada

Svi koji su registrovani u Švedskoj i plaćaju općinski porez plaćaju i pogrebnu naknadu. Od 2017. godine je ovo jedinstveno u cijeloj zemlji s izuzetkom u općinama Štokholm i Tranås. Po zakonu pogrebna naknada pokriva najosnovnije troškove u vezi s ukopom umrlog.

Pogrebna naknada se naplaćuje porezom što znači da se ona navodi na poreznoj specifikaciji. Naknada se obračunava polazeći od općinskog prihoda koji podliježe porezu. Visina naknade proizlazi iz odluke o završnom godišnjem porezu.

U općinama Štokholm i Tranås općinski savjet uoči svake fiskalne godine odlučuje o tome kolika će biti pogrebna naknada za stanovnike dotičnih općina. U ostalom dijelu zemlje je državna služba pod nazivom Kammarkollegiet ta koja, na prijedlog crkvenog odgovornog lica za pogrebnu djelatnost, određuje jedinstvenu pogrebnu naknadu. Ta naknada je jednaka za sve bez obzira da li su članovi Švedske crkve ili ne.

Pogrebna naknada se plaća odgovornom licu za pogrebnu djelatnost u okviru Švedske crkve ili općini, ukoliko je osoba koja je dužna plaćati naknadu upisana u općinu koja predstavlja odgovorno lice za pogrebnu djelatnost.

9. POGLAVLJE 2 § PRVOG ODLOMKA ZAKONA O UKOPU

Ovo ulazi u cijenu za pogrebnu naknadu

Svi registrovani u Švedskoj imaju pravo na usluge koje su nabrojane u zakonu o pogrebu. Postoji čak mogućnost da se ove usluge dobiju od nekog drugog odgovornog lica za pogrebnu djelatnost, ukoliko će se ukop odvijati u nekom drugom upravnom području, a ne u onom gdje je umrli bio registrovan. Vidite odjeljak *Grob u drugom mjestu*.

Za onog ko je u smrtnom času bio registrovan u upravnom području određenog odgovornog lica za pogrebnu djelatnost će to odgovorno lice, pružiti usluge bez dodatnih troškova obezbijediti grob ili slično na zajedničkom groblju u periodu od 25 godina,

- pokop, uključujući, otkopavanje rake, njeno ponovno zatrpavanje i vraćanje u red otvorenog groba,*
- transport od trenutka kad je odgovorno lice za pogrebnu djelatnost preuzelo odgovornost za posmrtnu ostatku do trenutka kad se obavi ukop, s izuzetkom transporta za ukop izvan područja dotičnog odgovornog lica za pogrebnu djelatnost, ukoliko transport ne zavisi od ugovora o obezbjeđivanju posebnih grobova,*
- kremiranje,*
- obezbijediti lokal za čuvanje i pokazivanje posmrtnih ostataka, te*
- lokala za pogrebnu ceremoniju bez religijskih simbola.*

9. POGLAVLJE 6 § ZAKONA O POGREBU

Pored ovoga iz pogrebne naknade se finansiraju različite mjere koje se direktno odnose na upravljanje zajedničkim grobljima, npr. pripadajuća administracija, pravljenje novih grobova, održavanje zajedničkih površina na grobljima, te njega i očuvanje naročito važnih kulturno-historijskih grobova. Čak i djelatnost ombudsmana za pogrebe se finansira iz pogrebne naknade, vidi odjeljak *Nadgledanje*.

Ovo ne ulazi u pogrebnu naknadu

Pored ovih usluga što se finansiraju iz pogrebne naknade, u većini slučajeva, dolazi i do određenog broja troškova koje sami srodnici snose. Ovi troškovi se ne finansiraju iz pogrebne naknade i variraju od slučaja do slučaja. Ono što se naplaćuje iz zaostavštine umrlog ili sami srodnici plaćaju je::

- Kovčeg i pokrov
- Transport kovčega s posmrtnim ostacima iz kuće/bolnice do lokala koji obezbijedi odgovorno lice za pogrebnu djelatnost gdje će se čuvati i pokazivati posmrtni ostaci.
- Oglasi
- Ukrašavanje kovčega
- Pogrebna ceremonija koja uključuje pogrebnog posrednika. Umrli koji je pripadao Švedskoj crkvi ima pravo na misu zadušnicu bez dodatnih troškova.
- Komemoracija
- Urna
- Izrada, montiranje i održavanje nadgrobnog spomenika ili nekog drugog stalnog nadgrobnog obilježja.
- Održavanje groba, vidi odjeljak *Održavanje groba*

Izbor i želje u vezi s pogrebom

Kad neko umre važno je da srodnici ili neko drugi ko se brine o sahrani vodi računa, koliko god je to moguće, o željama preminulog u vezi kremiranja ili ukopa. Može se raditi o tipu groba koji će se odabrati ili o mjestu ukopa.

Ukoliko je to moguće kad neko umre njegovu/njenu želju o kremiranju i o ukopu trebaju slijediti srodnici ili bliski ljudi, inače će se organizovati pokop. .

5. POGLAVLJE 1 § ZAKONA O POGREBU

RAZLOZI ZA ZAPISIVANJE SVOJIH ŽELJA

Ne postoje nikakvi zahtjevi ni u zakonu ni u nekom drugom propisu da treba zapisati svoje želje o vlastitoj sahrani, ali postoje valjani razlozi da se to učini.

Svoje želje možete slobodno formulisati ili možete koristiti brošuru. *Moje želje*³. Ono što je važno je da se nasljednici upoznaju sa željama preminulog kad je u pitanju njegova/njena sahrana. Dokument sa željama se može čuvati npr. kod advokata/odvjetnika, u bankovnom pretincu ili kod kuće.

Dokument može sadržati sljedeće momente i zahtjeve o vlastitoj sahrani:

- Mjesto i groblje
- Kremiranje odnosno pokop u mrtvačkom sanduku
- Tip groba, npr anonimno groblje, groblje za pepeo u slučaju kremiranja, mjesto za pohranjivanje pepela, postojeći porodični grob, grob za pokop u mrtvačkom sanduku ili urni, vidite odjeljak Tipovi grobova
- Prosipanje pepela na kopnu ili vodi
- Odabir mrtvačkog sanduka ili urne
- Odabir pokrova/mrtvačkog odijela
- Pogrebna ceremonija/posljednji pozdrav
- Komemoracija

³ Moje želje se mogu preuzeti sa www.svenskakyrkan.se/begravning

Dogodi se da se srodnici ne mogu složiti oko načina sahrane umrlog. Da li će to biti pokop u mrtvačkom sanduku ili kremiranje? Da li će se umrli sahraniti u postojećoj porodičnoj/obiteljskoj grobnici, možda u nekom drugom mjestu ili u novoj grobnici u istom mjestu? Dok god traje nesloga oko sahrane preminulog među rođacima umrli se ne može sahraniti. Tijelo se tad čuva u hladnjači ili u prostoriji za zamrzavanje.

Ako se spor tiče sahrane u kovčegu ili kremiranja ili pak mjesta pokopa nesložnim stranama će se ponuditi posredništvo ukoliko to zatraže. Ulogu posrednika preuzima odgovorno lice za pogrebnu djelatnost u mjestu gdje je preminuli bio registrovan. Ako se strane ne mogu ni putem posredovanja dogovoriti onda predmet preuzima županijska/kantonalna uprava i donosi odluku. Donošenje odluke može potrajati. Dobar način da se spriječe nesuglasice je zapisivanje svojih želja i obavještanje svojih bližnjih o tome.

ODABIR KOVČEGA I URNE

Po zakonu o pogrebu posmrtni ostaci se ne moraju plasirati u kovčeg, ali uzimajući u obzir radne uslove/uvjete za zaposlene kod odgovornog lica za pogrebnu djelatnost u principu se koristi kovčeg pri pokopu u mrtvačkom sanduku. Prilikom kremiranja se uvijek mora koristiti kovčeg. Nije potrebna urna ako će se pepeo rasuti po groblju, zakopati u grob direktno nakon kremiranja ili prosuti na kopno ili vodu. Pepeo se u tom slučaju iz krematorija transportuje u specijalnoj vrećici ili kutiji.

Dozvoljeno je da sami napravite kovčeg ili urnu, ili pak obojite ili dekorišete one kupljene, ali po određenim pravilima. Krematorij ili uprava groblja može informisati o propisanim materijalima i mjerama.

Postoje specijalne urne za posmrtni pepeo djece i postoje urne u koje može stati dva posmrtna pepela. I njih takođe možete sami napraviti

Pogrebna ceremonija

Zakon o pogrebu regulira ukop i kremiranje. U zakonu, međutim, općenito ne postoje nikakve odredbe o pogrebu općenito. Kako srodnici odluče da se oproste od preminulog je njihova lična/osobna stvar.

Srodnici imaju veliku slobodu da lično/osobno naprave oproštaj od preminulog kako god to oni žele. Oproštaj se može napraviti u crkvi, kapeli, sali crkvene skupštine, u domu, vrtu, na plaži, nad grobom na groblju ili na nekim drugim odgovarajućim mjestima.

Ne podrazumijeva se npr. da se transport kovčega u slučaju pogrebne ceremonije u vrtu finansira iz pogrebne naknade. Zato je važno da se srodnici dogovore s odgovornim licem za pogrebnu djelatnost o tome ko će snositi eventualne troškove za transport posmrtnih ostataka.

Pošto se pogrebna ceremonija organizuje na dobrovoljnoj bazi nigdje ne stoji da se mora obaviti pored kovčega. Oproštaj od preminulog se može napraviti, prije nego što se kovčeg pokopa, u bolnici ili kod kuće, ili pak nakon kremiranja s urnom.

Oproštajna ceremonija se može potpuno izostaviti. U tom slučaju se kovčeg odveze iz kuće ili bolnice direktno na groblje kako bi se posmrtni ostaci ukopali ili pak u krematorij kako bi se posmrtni ostaci kremirali, a potom na groblje kako bi se pepeo položio u grob.

MISA ZADUŠNICA ZA ONE KOJI PRIPADAJU ŠVEDSKOJ CRKVI

Onaj ko pripada švedskoj crkvi plaća crkvenu naknadu. Visina naknade zavisi od završne godišnje odluke o porezu. U crkvenu naknadu ulazi misa zadušnica u crkvi sa svećenikom, crkveni muzičari i usluga nošenja kovčega, te usluge domara. Ovo važi čak i kad se misa zadušnica održava u nekoj drugoj crkvenoj skupštini, a ne u onoj gdje je umrli pripadao.

Svećenik koji je u službi, zajedno sa srođnicima, crkvenim muzičarima i ostalim učesnicima organizuje misu zadušnicu. Mnoge crkvene skupštine imaju odjeljenje zaduženo za pogrebe, politiku misa zadušnica koja opisuje zadatke crkvene skupštine po pitanju pogreba. Kako se formira to odjeljenje crkvene skupštine varira od mjesta do mjesta.

Obično se misa zadušnica drži u crkvi ili pogrebnoj kapeli. Crkvena skupština i svećenik koji je službi odlučuju da li se misa zadušnica može držati na primjer u kući ili u vrtu.

Mise švedske crkve su otvorene za svakoga i posjetiocima se ne može zabraniti da učestvuju. To važi i za mise zadušnice. Oglasiti tek nakon što je održana misa zadušnica može biti alternativa ukoliko želite ograničiti broj učesnika.

Misa može završiti na dva načina:

- Ukoliko se misa završi na groblju onda se to učini istovremeno kad se kovčeg spušta u raku. Tad se ožalošćeni opraštaju od preminulog, a svećenik moli zadnju molitvu. Kovčeg se donese do groba u procesiji uz pomoć tima nosača. Crkveni savjet/odjeljenje za groblja odlučuje kako će izgledati to nošenje kovčega. Tim za nošnje kovčega se može sastojati od npr. kočija i nosača koji će ubaciti kovčeg u raku, koji finansira crkvena skupština. Rođaci i prijatelji mogu, ako to sami žele, nositi kovčeg do groba kao posljednji znak poštovanja prema preminuloj osobi.
- Ako se misa završava u crkvi/kapeli ožalošćeni se opraštaju od preminule osobe pored kovčega ili urne. Nakon završene ceremonije, srodnici su napustili lokal, kovčeg se nosi do krematorija ili do groba, a isto tako i urna.

MISA ZADUŠNICA ZA ONE KOJI NE PRIPADAJU ŠVEDSKOJ CRKVI

Misa zadušnica se drži za one koji nisu pripadali Švedskoj crkvi ukoliko za to postoje posebni razlozi i ukoliko je to spojivo sa željama preminule osobe. Odluku o tome da li će se misa zadušnica održati donosi pastor dotične crkvene skupštine. U tom slučaju se uzima naknada za održavanje zagrobne mise. Troškovi mogu varirati od mjesta do mjesta.

Važno je na vrijeme razgovarati s crkvenom skupštinom o tome da li postoji mogućnost održavanja mise zadušnice po propisima Švedske crkve, a i o ekonomskim uslovima/uvjetima za to.

POGREBNA CEREMONIJA KOD DRUGIH VJERSKIH ZAJEDNICA

Osim Švedske crkve postoji mnogo različitih vjerskih zajednica registriranih u Švedskoj. Mnoge od njih organizuju pogrebne ceremonije za svoje članove. Kad je preminula osoba bila član neke vjerske zajednice onda onaj ko organizuje sahranu treba kontaktirati predstavnike te vjerske zajednice kako bi se planirala oproštajna ceremonija.

CIVILNI POGREB

Pogrebna ceremonija koja ne slijedi propise Švedske crkve o misi zadušnici ili pak propise neke druge vjerske zajednice naziva se civilnim pogrebom. Sva odgovorna lica za pogrebnu djelatnost moraju obezbijediti lokale bez religijskih simbola za oproštajne ceremonije. Troškovi za lokal ulaze u pogrebnu naknadu. Srodnici moraju sami uzeti odgovornost i organizirati civilnu pogrebnu ceremoniju, odlučiti kako će ona izgledati i ko će sve učestvovati u njoj.

Pogrebni posrednici u civilnim pogrebima postoje u nekim općinama, ali ne u svim. Ne treba neka posebna odredba ili dozvola da se postane posrednik kod civilnih pogreba, i ništa ne predstavlja prepreku za rođake i prijatelje da sami preuzmu tu ulogu pri ceremoniji kod civilnog pogreba. Troškovi za pogrebnog posrednika ne ulaze u pogrebnu naknadu nego se moraju finansirati iz zaoštavštine umrle osobe.

Grobovi

U pogrebnu naknadu ulazi groblju ili slično na zajedničkom groblju u periodu od 25 godina. Postoje različiti tipovi grobova kao što su grobovi za kovčege, grobovi za urne, grobovi za pepeo, anonimno mjesto na manjem groblju, grob za kovčege na anonimnom groblju i grob za pepeo na anonimnom groblju, te mjesto u kolumbariju (unutra) ili zid za urne (vani).

POSEBNI GROBOVI

Pravo da se neko sahrani na zajedničkom groblju ne ovisi od toga da li je umrla osoba pripadala određenoj vjerskoj zajednici. Sva odgovorna lica za pogrebnu djelatnost su dužna da, bez naplate iz zaostavštine umrlog, u okviru svog područja uprave, ili u okviru nekog drugog područja u blizini, obezbijede posebna mjesta za ukop za one koji ne pripadaju bilo kojoj kršćanskoj vjerskoj zajednici. Za ova mjesta za ukop mogu postojati zahtjevi za specijalnim oblikovanjem ili smještajem na određeno mjesto. Odgovorna lica za pogrebnu djelatnost moraju pružiti usluge transporta do tih posebnih mjesta za ukop bez naplate iz domaćinstva umrle osobe.

GROB U DRUGOM MJESTU

Odgovorno lice za pogrebnu djelatnost je dužno da napravi mjesto za ukop svim ljudima koji su upisani u to područje uprave .

Zakon o pogrebu daje pravo da se može besplatno sahraniti u drugom mjestu. Ne postoji nikakvo pravo na to da se nekome dodijeli grob unaprijed. Za informacije o mogućnosti korištenja određenog groba možete kontaktirati aktualno odgovorno lice za pogrebnu djelatnost.

Ako je moguće koristiti to zemljište za groblje onda tu imaju i drugi pravo pripremiti grob.

2. POGLAVLJE 3 § TREĆEG ODLOMKA ZAKONA O POGREBU

NOSILAC PRAVA NA GROB

Za sve određene grobove postoji pravo na grob, za razliku od zajedničkih grobova koji nemaju pravo na grob, vidite odlomak Tipovi grobova. Nosilac prava na grob je osoba koja je zabilježena u pogrebnu knjigu ili pogrebni registar kod odgovornog lica za pogrebnu djelatnost i kao nosilac prava na grob samo ona ima pravo da dobije taj grob. S pravom na grob idu i prava i dužnosti.

Popunite, izvucite
i sačuvajte!

ONOME KO ORGANIZUJE
MOJU SAHRANU

Moje želje

Onome ko organizuje moju sahranu - Moje želje

Ime .....

Lični/osobni broj .....

Mjesto i datum .....

Potpis .....

Ovoj osobi sam rekao/la o svojim željama

.....

Želim da sljedeća osoba organizuje moju sahranu, kao i da kontaktira pogrebno poduzeće, odgovorno lice za pogrebnu djelatnost (crkvenu skupštinu/parohiju/općinu) i pogrebnog poduzetnika.

.....

Adresa .....

Ostali kontakti podaci .....

Želim da se sahranim u kovčegu

- na novom mjestu za ukop na crkvenom groblju/groblju .....
u .....
- Želim da se sahranim u već postojećem grobu pod brojem .....
koji se nalazi na crkvenom/groblju .....
u .....
- Ja sam nosilac prava na grob za grob.
- Pravo na grob za taj grob ima neka druga/druge osobe, koje pojedinačno moraju dati svoju dozvolu.

Ime, adresa i ostali podaci osobe/osoba koje su nosioci prava na grob:

.....
.....
.....
.....

- Ako tu nema mjesta za moj kovčeg - nego samo za urnu ili pepeo - želim da se u tom slučaju kremiram i tu sahranim..
- Ako nije moguć ukop u postojeći grob želim se sahraniti u neki novi grob na tom crkvenom groblju/groblju .....
u .....

Želim da me se kremira

i ukopa na crkvenom groblju/groblju

u

Želim biti pokopan u

☐ novi grob za urne	☐ novi grob za pepeo
☐ novu nišu u zidu za urne	☐ novi unutrašnji kolumbarij
☐ anonimno groblje za pepeo	☐ anonimno groblje

Želim da se moj pepeo zakopa u postojeći grob pod brojem .....
(grob za kovčege/urne, grob za pepeo/zid za urne/kolumbarij) koji se nalazi na crkvenom-
groblju/groblju .....

u .....

Ja sam nosilac prava na grob za grob.

Pravo na ukop u određeni grob ima-ju druga/druge osobe koje pojedinačno moraju dati svoju
dozvolu.

Ime, adresa i ostali podaci nosioca/nosilaca prava na grob:

.....
.....
.....
.....

Ukoliko nije moguć ukop u već postojeći grob želim biti ukopan-a u neki novi grob na crkvenom
groblju/groblju .....

u .....

Želim da se moj pepeo prospe po vodi u .....

Želim da se moj pepeo prospe na kopnu u .....

Ukoliko nije dozvoljeno prosuti pepeo na to mjesto želim biti sahranjen/a na sljedeći način

.....
.....
.....

Kovčeg

Želim najjednostavniji mogući kovčeg

Želim da kovčeg izgleda na sljedeći način: (materijal, boja itd.)

.....
.....

Želim da moji srodnici izaberu kovčeg.

Ja sam dao-la da se izradi kovčeg i želim da se taj upotrijebi.

On se čuva kod: .....

Ukoliko nije moguće koristiti kovčeg kojeg sam ja dao-la da se izradi, želim da kovčeg koji ćete umjesto njega izabrati izgleda na sljedeći način .....

.....
.....

Pokrov/mrtvačko odijelo

Preporučuju se prirodni materijali

Želim da se položim u kovčeg s vlastitom posteljinom, jastukom i dekom/ćebetom/pokrivačem.

Želim imati vlastitu odjeću: .....

.....

.....

Želim da moji srodnici odaberu pokrov/odjeću za mene

Želim da se upotrijebi pokrov koji dođe uz kovčeg.

Ne želim da moji srodnici učestvuju u poslu oko pokrova.

DRUGE ŽELJE U VEZI KOVČEGA I POKROVA

.....

.....

.....

.....

Urna

*Nije potrebna nikakva urna ako će se pepeo prosuti direktno u groblje, na groblje, na vodu ili kopno
U tom slučaju se iz krematorija prenese u posebnoj kesi ili kutiji.*

Ne želim imati urnu.

Želim da urna izgleda na sljedeći način: (materijal, boja itd.)

.....
.....
.....

Želim da moji srodnici izaberu urnu.

Ja sam dao-la da se izradi urna koju želim da se upotrijebi.

On se čuva kod: .....

Ukoliko nije moguće koristiti urnu koju sam dao-la da se izradi želim da urna koja će se odabrati umjesto nje izgleda na sljedeći način: .....

OSTALE ŽELJE U VEZI SA URNOM

.....
.....
.....
.....

Pogrebna ceremonija

Pogrebna ceremonija je privatna stvar i može izgledati kako god to neko želi ili se može potpuno izostaviti.

Ja sam član Švedske crkve i želim imati misu zadušnicu prema propisima Švedske crkve.

Misa zadušnica će se držati

u crkvi moje crkvene skupštine.....

u kapeli.....

u crkvi/kapeli u drugom mjestu .....

Ja sam član neke druge vjerske zajednice.....

i želim imati pogrebnu ceremoniju prema propisima te zajednice u njihovom
lokalu .....

u drugom lokal.....

Želim imati civilnu pogrebnu ceremoniju

u lokal bez religijskih simbola koju nudi odgovorno lice za pogrebnu djelatnost.
w innym obiekcie

.....

Ne želim imati nikakvu pogrebnu ceremoniju.

DRUGE ŽELJE U VEZI POGREBNE CEREMONIJE

(ukrašavanje, pokrov, muzika, stihovi itd.)

.....

.....

.....

.....

Komemoracija/zakuska/skup

Komemoracija je privatna stvar i može izgledati kako god to neko želi ili može biti potpuno izostavljena.

Posebne želje (gosti, lokal, zakuska, zabava itd.)

.....

.....

.....

.....

.....

Želim da moji srodnici i prijatelji sami naprave komemoraciju.

Ne želim da organizuju ikakvu komemoraciju.

Nadgrobnna obilježja (nadgrobnni spomenik ili slično)

Posebne želje (nadgrobnni spomenik, sadnja itd.)

.....

.....

.....

.....

.....

Želim da onaj ko se pobrine o mom ukopu odabere kako će izgledati moj grob.

Ne želim imati nadgrobnni spomenik sa svojim imenom.

Zabilješke

Zabilješke o važnim imenima, adresama, ostalim kontaktnim podacima, web stranicama, poduzećima i osiguravajućim društvima i još neki značajni podaci za one koji će organizirati moju sahranu. Eventualna odluka o donaciji organa se takođe može ovdje zabilježiti.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Da bi se izbjegle nesuglasice među srođnicima najvažnije je zapisati želje o svom vlastitom pogrebu i obavijestiti jednu ili više osoba iz svog najbližeg kruga. Popuniti podatke u ovom spisu je jedan od načina da se sazna o vašim željama.

Pitanja o pogrebu?

W pierwszej kolejności należy zwrócić się do podmiotu odpowiedzialnego za pogrzeb w danej miejscowości.

Kontakt podaci su na

www.svenskakyrkan.se (tražite crkvenu skupštinu-församling)

u mjestima gdje su skupštine Švedske crkve i parohije odgovorna lica za pogrebnu djelatnost

www.stockholm.se (Pomoć & briga-Stöd & Omsorg /Begravning & Kyrkogårdar - pogreb & groblja)

u vezi ovih pitanja u gradu Štokholmu

www.tranas.se (Porodica/obitelj-Familj & Omsorg-briga/pogreb & groblja)

u vezi ovih pitanja u općini Tranås.

Na opća pitanja o pogrebnoj djelatnosti u Švedskoj crkvi i misi zadušnici možete dobiti odgovore na informativnom servisu Švedske crkve, e pošta: info@svenskakyrkan.se, telefon: 018-16 96 00.

-pravo na grob: pravo koje se dobije kad onaj što upravlja grobljima dodijeli nekome određeni grob za pokop na zajedničkom groblju. okrešlonej osobie

1. POGLAVLJE 1 § ZAKONA O POGREBU

Može se biti nosilac prava na grob na više načina: Kad se dodijeli novi grob onda će preživjeli srodnici (obično iz domaćinstva preminule osobe) odabrati ko će od nas-ljednika biti nosilac prava na grob. Prijavu treba napraviti odgovornom licu za po-grebnu djelatnost u mjestu gdje se umrli sahranjuje u roku od šest mjeseci od smrt-nog slučaja. Niko ne može biti nosilac prava na grob, a da to ne želi. Ako niko ne želi biti nosilac prava na grob to treba javiti odgovornom licu za pogrebnu djelatnost.

Ako nosilac prava na grob umre to pravo ide nekom u određenom krugu ljudi. Samo članovi rodbine ili bliske osobe toj preminuloj osobi ili pak nekom ko je već sahranjen u tu grobnicu može biti nosilac prava na grob. Domaćinstvo/kućanstvo pre-minule osobe će u roku od šest mjeseci prijaviti onom ko dodjeljuje grobove, tj. od-govornom licu za pogrebnu djelatnost ko će biti nosilac prava na grob. Preminula osoba je već pismeno odredila kome će pripasti pravo na grob. U tom slučaju čla-novi domaćinstva/kućanstva preminule osobe neće odabrati neku novu osobu kojoj će pripasti pravo na grob.

Pravo na grob se može prepustiti nekom drugom dok je još osoba s pravom na grob u životu. Pravo na grob se može prepustiti samo nekom ko je u srodstvu ili na neki drugi način u bliskoj vezi s onim ko prepušta pravo na grob ili s onim ko je već sahranjen u toj grobnici. Pravo na grob se čak može prepustiti i onom ko ga dodje-ljuje prije nego što istekne vrijeme prava na grob.

Na kraju će odgovorno lice za pogrebnu djelatnost odlučiti ko će biti nosilac prava na grob. Na tu odluku se može žaliti županijskoj/kantonalnoj upravi.

Kad vrijeme za dodijeljeno pravo na grob istekne ono se može obnoviti svaki put najmanje u periodu od 15 godina, a najviše u periodu od 50 godina. Svako od-govorno lice za po-grebnu djelatnost postavlja svoje uslove/uvjete za obnavljanje prava na grob. Naknadu za obnavljanje prava na grob određuje crkveni- ili općinski savjet.

Nosilac prava na grob ima pravo da odluči ko se može sahraniti u grobnicu, neo-visno od toga da li je ta osoba u srodstvu ili u nekoj drugoj bliskoj vezi s njim/njom. Nosilac prava na grob najčešće ima pravo da se sam-a sahrani u tu grobnicu. Da bi se preminula osoba, koja nije nosilac prava na grob, mogla sahraniti u neku grobnicu moraju sve i jedan nosilac prava na grob to dopustiti.

Jeśli osoby, którym przysługuje prawo do grobu nie mogą dojść do porozumienia, decyzję, czy może w nim zostać pochowany dany zmarły podejmuje organ zarządzający (Podmiot odpowiedzialny).

TIPOVI GROBOVA

Postoji više tipova grobova u Švedskoj. Sva odgovorna lica za pogrebnu djelatnost ne nude sve alternative. Ponuda zavisi od same potražnje onih koji stanuju u okviru određene crkvene skupštine. Može biti da postoje različita imena i opisi tipova grobova kod različitih odgovornih lica za pogrebnu djelatnost.

Postoje grobovi s pravom na grob, s ograničenim pravom na grob i bez tog prava.

Grupi grobova s pravom na grob pripadaju *grobovi za pokop u kovčegu* s mjestom za jedan ili više kovčega *grobovi za urne* s mjestom za jednu ili više urni. Tom pravu pripada pravo da se ukrasi grob i da se, nakon što to odobri odgovorno lice za pogrebnu djelatnost, postavi nadgrobni spomenik ili neka drugo obilježje. Postaviti nadgrobni spomenik nije obavezno. Nosilac prava na grob može staviti cvijeće ili svijeće na grob, a da pri tom ne postoji nadgrobni spomenik. Grobna obilježja plaća nosilac prava na grob i to je njegovojeno vlasništvo.

Nosilac prava na grob za grob s pravom je dužan da uredno i dostojno održava taj grob. U to ulazi – osim održavanja groba, vidite odjeljak *Održavanje groba* – da se mora pobrinuti o tome da nadgrobno obilježje ne ugrožava sigurnost na groblju ili u najbližoj okolini. Znači, nosilac prava na grob mora poduzeti mjere i platiti da se nadgrobno obilježje osigura na način da ono ne ugrožava sigurnost. Ako nadgrobno obilježje predstavlja prijetnju za životni okoliš, zdravlje, ili radnu okolinu, odgovorno lice za pogrebnu djelatnost mora poduzeti hitne mjere s ciljem da spriječi štetu. Nosilac prava na grob će se o tome obavijestiti što je prije moguće. Za sve poduzete mjere u vezi nadgrobnog obilježja, u najvećem broju slučajeva, plaća nosilac prava na grob.

Grobovi s ograničenim pravom podrazumijevaju da nosioci prava na grob imaju ograničeno pravo kad je u pitanju odluka o izgledu nadgrobnog obilježja i njegove prirode, te njegovom ukrašavanju i uređenju uopšte. O tom odlučuje odgovorno lice za pogrebnu djelatnost. Crkvena skupština je odgovorna za održavanje groba, kao uslugu nekom ko ima pravo na grob. Za to se plaća naknada crkvenoj skupštini u kontekstu dodjele groba. Ovo važi *zagrob za pepeo, kolumbarij unutra izid za urne* vani koji može imati mjesta za jednu ili više urni.

Grobovi bez prava na grob sugroblje za pepeo, anonimno groblje i groblje za pokop u kovčegu, s mjestom za nadgrobne spomenike u okviru zajedničkog područja. Ova područja održava odgovorno lice za pogrebnu djelatnost Prilikom sahrane pepela u groblje za pepeo se obično pozovu srodnici da učestvuju. Odgovorno lice za pogrebnu djelatnost može staviti pločicu s imenom pokopane osobe ako se to naruči. Pločicu s imenom obično plaća domaćinstvo/kućanstvo umrle osobe ili srodnici. Anonimno groblje i groblje za pokop u kovčegu su anonimni grobovi gdje spuštanje u grob ili prosipanje pepela vrši crkveno osoblje bez prisutnosti srodnika. I na anonimnom groblju i na groblju za pepeo postoji posebno određeno mjesto za dekoracije, zajedničko za sve srodnike.

ODRŽAVANJE GROBA

Osim što ima odgovornost za stalna nadgrobna obilježja kao što su nadgrobni spomenici, nosilac prava na grob je dužan da grob drži dostojno uredno.

Nosilac prava na grob mora održavati grob urednim i dostojnim.

7. POGLAVLJE 3 § ZAKONA O UKOPU

Ovo važi za grobove s pravom na njih, tj. grobove za sahranu u kovčegu i grobove za sahranu u urni. Održavati grob znači u normalnom slučaju saditi, čistiti korov, polijevati biljke i sklanjati uvelo cvijeće, kao i čistiti travu oko lijeha i nadgrobnog spomenika, ili, ako se radi o grobu pokrivenim šljunkom, čistiti korov u šljunku. Postoje lokalne varijante o tome šta je crkvena skupština/parohija dužna da uradi, a šta mora raditi nosilac prava na grob.

Nosilac prava na grob može lično/osobno voditi brigu o održavanju groba ili platiti nekog drugog za tu uslugu, npr. upravu groblja. Većina crkvenih skupština/parohija nudi mogućnost potpisivanja ugovora o održavanju grobova. Nivo/razina usluge održavanja groba odlučuje koliko će to koštati nosioca prava na grob. Cijena varira između različitih crkvenih skupština/parohija. Ugovor o održavanju groba nije regulisan zakonom o pogrebu. Nosilac prava na grob mora sam ocijeniti i uporediti cijene i kvalitet te usluge.

Ako nosilac prava na grob sam održava grob, a odgovorno lice za pogrebnu djelatnost smatra da je grob zapušten, onda on-ona može odlučiti da se dotičnom nosiocu oduzme pravo na grob i da se ono vrati odgovornom licu za pogrebnu djelatnost.

Kremiranje

Po zakonu o pogrebu samo odgovorno lice za pogrebnu djelatnost može izgraditi i voditi krematorij.

Kremiranje posmrtnih ostataka se napravi čim prije moguće od trenutka kad je završena pogrebna ceremonija. Prije nego što je moguće obaviti kremiranje mora se uzeti potvrda od porezne uprave (Skatteverket). Pogrebno poduzeće može pomoći srođnicima oko toga. Zbog procesa raspadanja koji započne u tijelu preminule osobe, i iz obzira na one koji rukuju posmrtnim ostacima vrlo je važno da se kremiranje obavi što je prije moguće.

Posmrtni ostaci preminule osobe [...] se kremiraju ili pokopaju što je prije moguće, a najkasnije mjesec dana nakon što je nastupila smrt. Porezna uprava (Skatteverket) međutim može dati dozvolu da se odloži kremiranje ili ukop, ako za to postoje posebni razlozi.

5. POGLAVLJE 10 § ZAKONA O POGREBU

Kao srođnik možete prisustvovati za vrijeme kremiranja posmrtnih ostataka. Za više informacija kontaktirajte aktuelni krematorij.

Nakon kremiranja odvoje se metalni dijelovi veći od 3 mm i šalju na reciklažu. To mogu biti implantati u tijelu ili dijelovi kovčega. Pošto se ne mogu dati nikakve garancije da će se nakit koji je ostao na tijelu preminule osobe naći u urni zajedno s pepelom, srođnicima se preporučuje da sklone nakit prije nego što se tijelo položi u kovčeg. Prije nego što se urna zatvori može se u nju eventualno položiti taj nakit. Treba na vrijeme kontaktirati osoblje u krematoriju kako biste se informisali kako to ide.

Kesa može biti alternativa urni, zavisno od izbora tipa groba. U nekim okolnostima srođnici mogu pokupiti urnu/kesu s pepelom.

*Nakon kremiranja pepeo se može predati nekoj osobi samo ako će ga ona
-odnijeti do groblja koje nije smješteno pored krematorija,
-pokopati pepeo na neko drugo mjesto koje nije groblje,
-ili iznijeti pepeo iz Švedske.*

5. POGLAVLJE 10 § ZAKONA O POGREBU

Ukop

Zbog procesa raspadanja koji započne u tijelu preminule osobe, a i obzira prema toj preminuloj osobi je vrlo važno da se ona pokopa što je prije moguće.

Posmrtni ostaci preminule osobe (...) će se kremirati ili pokopati što je to prije moguće, a najkasnije mjesec dana od nastupanja smrti. Porezna uprava (Skatteverket), međutim, može dozvoliti odlaganje kremiranja ili ukopa ukoliko za to postoje posebni razlozi.

5. POGLAVLJE 10 § ZAKONA O POGREBU

Prije nego što se može obaviti ukop mora se dostaviti potvrda o ukopu iz porezne uprave (Skatteverket). Pogrebno poduzeće može pomoći srođnicima oko toga. Ako je već dobivena dozvola za kremiranje ona važi i za pokop urne ili pepela.

U zakonu o pogrebu se definira šta se ustvari podrazumijeva pod pokopom.

...plasiranje posmrtnih ostataka u određeni grob ili na zajedničko groblje bez određenih grobova ili prosipanje pepela na anonimno groblje ili na neko drugo mjesto koje nije groblje.

1. POGLAVLJE 1 § ZAKONA O POGREBU

Glavno pravilo je da se ukop mora izvršiti u groblju. Nakon što se dobije dozvola od županijske uprave pepeo se može prosuti i na nekom drugom mjestu.

Posmrtni ostaci ili pepeo se mogu ukopati samo u zajedničku grobnicu ili u samostalni grob. Vlada donosi odluku o tome da li se može raspolagati pepelom na neki drugi način. Odluke po takvim pitanjima objavljuje županijska uprava

5. POGLAVLJE 5 § ZAKONA O POGREBU

Pepeo se mora ukopati u roku od godine dana nakon kremiranja. Ako je pepeo donesen iz inostranstva/inozemstva onda se pepeo mora ukopati godinu dana nakon što je unesen u Švedsku

Sasvim je moguće da srođnici sami polože kovčeg ili urnu u grob. O tome se mora unaprijed dogovoriti s odgovornim licem za pogrebnu djelatnost. Zbog sigurnosnih razloga nije dozvoljeno da srođnici sami kopaju ili zatrpaju grob za pokop u kovčegu. S druge strane srođnici mogu prisustvovati ili učestvovati u ponovnom zatrpavanju groba.

PROSIPANJE PEPELA NA VODU ILI KOPNO

Zakon o pogrebu daje mogućnost da se pepeo prospe na kopno ili vodu nakon što se dobije dozvola od županijske uprave. Županijska uprava odlučuje o uslovima/uvjetima za prosipanje pepela u okviru svog područja. Mjesto na koje srodnici žele prosuti pepeo mora biti odgovarajuće i pepelom se mora rukovati s poštovanjem.

Zahtjev za dozvolu o prosipanju pepela se ne može odobriti unaprijed nego tek kad je osoba preminula. Zahtjev za dozvolu o prosipanju pepela nakon što je osoba preminula može se napraviti elektronskim putem na www.lansstyrelsen.se.

Osoba koja dobije dozvolu za prosipanje pepela će u roku određenog vremena koje odredi županijska uprava toj istoj upravi dostaviti potvrdu o tome da je pepeo prosut u skladu s datom dozvolom.

*Županijska uprava u sljedećim pokrajinama obrađuje zahtjeve za prosipanje pepela:
Skåne, Östergötland, Västra Götaland, Stockholm, Dalarna, Västernorrland i Norrbotten.*

Nadgledanje pogrebne djelatnosti

Županijska uprava je odgovorna za nadgledanje pogrebne djelatnosti u Švedskoj bez obzira na to da li je odgovorno lice za pogrebnu djelatnost crkvena skupština/parohija ili općina. Osim što se možete obratiti županijskoj upravi kad su u pitanju zahtjevi i kritike koji se odnosi na pogrebnu djelatnost, možete to prenijeti pogrebnom ombudsmanu, crkvenom savjetu/odboru crkvenog savjeta ili općinskom odboru zavisno od toga ko je odgovorno lice za pogrebnu djelatnost.

ŽUPANIJSKA UPRAVA

Po zakonu o pogrebu županijska uprava ima više zadataka. Pojedinci koji imaju pritužbe ili pitanja u vezi pogrebne djelatnosti mogu zvati telefonom ili pisati županijskoj upravi. To mogu biti npr. pitanja koja se odnose na pogrebnu naknadu ili na način obavljanja posla odgovornog lica za pogrebnu djelatnost. Kao prvu mjeru županijska uprava po zakonu o pogrebu ispituje žalbe na odluke odgovornog lica za pogrebnu djelatnost u pojedinačnim slučajevima. Ista županijska uprava koja obrađuje zahtjeve o dozvolama za prosipanje pepela, obrađuje i pritužbe i ispituje žalbe u okviru pogrebne djelatnosti, vidite odjeljak Prosipanje pepela na kopno ili vodu.

OMBUDSMAN ZA POGREBE

Kad je crkvena skupština odgovorno lice za pogrebnu djelatnost onda županijska uprava odredi nekoliko ombudsmana za pogrebe koji će nadgledati kako se odgovorno lice za pogrebnu djelatnost odnosi prema interesima osoba koje ne pripadaju Švedskoj crkvi.

10. POGLAVLJE 2 § ZAKONA O POGREBU

Osim nadgledanja i ispitivanja županijska uprava imenuje ombudsmane za pogrebe. Zadatak ombudsmana za pogrebe je da kontrolira kako crkvena skupština/parohija zastupa interese osoba koje ne pripadaju Švedskoj crkvi. Ombudsman za pogrebe je produžena ruka županijske uprave kad je u pitanju kontrola odgovornih lica za pogrebnu djelatnost pri crkvi. Županijska uprava imenuje jednog ili više ombudsmana za pogrebe u svim mjestima gdje nije općina odgovorno lice za pogrebnu djelatnost. Županijska uprava i odgovorno lice za pogrebnu djelatnost mogu obavijestiti javnost o tome ko je ombudsman za pogrebe u dotičnoj općini.

Ombudsman će informisati one koji ne pripadaju Švedskoj crkvi o svojoj ulozi i održavati kontakt s predstavnicima drugih vjerskih zajednica. Ombudsman će se raspitati o njihovim željama i zahtjevima kad je u pitanju pogrebna djelatnost i to prenijeti odgovornima. To važi i za lokal za pogrebne ceremonije bez religijskih simbola.

Ombudsman mora imati pristup svim dokumentima koji se odnose na pogrebnu djelatnost u crkvenoj skupštini i mora biti obaviješten o tome kako se koriste uplaćene naknade. Pogrebna naknada se smije koristiti samo za potrebe pogrebne djelatnosti.

Ombudsman će se takođe pobrinuti da se, u okviru prihvatljive geografske udaljenosti, obezbijede posebni grobovi za one koji ne pripadaju nekoj kršćanskoj vjerskoj zajednici. Te posebne grobove dodjeljuje odgovorno lice za pogrebnu djelatnost - crkvena skupština/ parohija ili općina.

Kontrolna lista za rodbinu

U KONTEKSTU POGREBA NAVEDENO MOGU SRODNICI ILI NEKI DRUGI BLISKI LJUDI URADITI SAMI:

- Transport preminule osobe iz bolnice do lokala koji obezbijedi odgovorno lice za pogrebnu djelatnost ili eventualno do groblja
- Držati posmrtno ostatke umrlog kod kuće dok se čeka na polaganje u kovčeg/oproštajnu ceremoniju/pokop
- Odabrati ili napraviti kovčeg i urnu. Ako ćete sami praviti kovčeg kontaktirajte odgovorno lice za pogrebnu djelatnost
- Nabaviti pokrov i pobrinuti se za polaganje u kovčeg
- Položiti neke manje stvari i pisma u kovčeg (razgovarajte s odgovornim licem)
- Odabrati crkvu, kapelu ili neki lokal za misu zadušnicu ili pak neku drugu oproštajnu ceremoniju
- Formulirati osmrtnicu
- Osmisliti pogrebnu ceremoniju (najčešće sa svećenikom ili pogrebnim poduzetnikom)
- Organizovati komemoraciju
- Ukrasiti kovčeg i lokal za oproštajnu ceremoniju
- Koristiti vlastiti pokrov
- Prenijeti i transportovati kovčeg i urnu
- Prisustvovati kremiranju
- Spustiti kovčeg ili urnu
- Prosuti pepeo na neko drugo mjesto osim na groblje (nakon što se dobije dozvola od županijske uprave)
- Odabrati ili napraviti nadgrobni spomenik ili pak neko drugo nadgrobno obilježje. Prije nego što se obilježje postavi mora ga odobriti odgovorno lice za pogrebnu djelatnost
- Ukrasiti grob

OVO RADE SRODNICI ILI NEKE BLISKE OSOBE

- Čuvati pepeo kod kuće
- Dozvoliti da se pepeo podijeli (Nešto drugo ako postoje naročite okolnosti za to. Dozvola se traži od županijske uprave)
- Otvoriti grob na zajedničkom groblju
- Dozvoliti da se pokopa bez potvrde iz porezne uprave (Skatteverket)
- Dozvoliti da se pokopa bez dozvole nosioca prava na grob
- Pokopati ili prosuti pepeo u anonimno groblje
- Prosuti ili pokopati pepeo na neko drugo mjesto osim groblja bez dozvole županijske uprave
- Dozvoliti premještanje posmrtnih ostataka ili pepela. (Nešto drugo ako za to postoje naročite okolnosti. Dozvola se zatraži kod odgovornog lica za pogrebnu djelatnost u mjestu gdje je pepeo pokopan)

Objašnjenje riječi i reference stranica

PEPEO je ono što ostane nakon kremiranja, paljenja posmrtnih ostataka u kovčegu. Pepeo se može pokopati u grobu za urne, za pepeo ili na anonimnom groblju za pepeo, u kolumbarij ili u zid za urne, zakopati ili prosuti u anonimno groblje ili, nakon dobivene dozvole od županijske uprave, prosuti na kopno ili vodu.

ANONIMNO GROBLJE ZA PEPEO je zajedničko područje groblja za prosipanje pepela s određenim zajedničkim mjestom za imena i dekoracije. Srodnici mogu biti prisutni prilikom pokopa. Mjesto ukopa na anonimnom groblju za pepeo se uglavnom dodjeljuje bez prava na grob. To nije potpuno jasno definisano i mogu postojati lokalna odstupanja. *Vidite str 17.*

GROBLJE ZA PEPEO je groblje za pokop pepela/urni. Na groblju za pepeo je moguće da supružnici/partneri/srodnici počivaju zajedno. Grob se dodjeljuje s ograničenim pravom. Ograničenje postoji u uređenju nadgrobnog obilježja i njegovoj prirodi, te ukrašavanju groba i u samom njegovom ustrojstvu. Izraz grob za pepeo nije baš sasvim jasan i mogu se pojaviti lokalna odstupanja. *Vidite str. 16.*

POGREBNA NAKNADA *Vidite str. 6.*

POGREBNA CEREMONIJA *Vidite str. 11.*

ODGOVORNO LICE ZA POGREBE vidite odgovorno lice za pogrebnu djelatnost.

OMBUDSMAN ZA POGREBE *Vidite str. 21.*

GROBLJA, zajednička ili pojedinačna, su područja ili prostori, ovlašćeni ili napravljeni za čuvanje posmrtnih ostataka ili pepela. Razlika između zajedničkih i pojedinačnih groblja je u tome da zajednička groblja određuje crkvena skupština ili općina dok su pojedinačna unaprijed određena, zajednička i pojedinačna groblja su područja ili prostori koji su odobreni za čuvanje posmrtnih ostataka ili pepela. Razlika između zajedničkih i pojedinačnih groblja je da zajednička određuje crkvena skupština ili općina dok se pojedinačna pojedinačno određuju.

PROCES UKOPA nije sasvim jasan izraz. Značenje može varirati od mjesta do mjesta, ali u taj izraz

podrazumijeva sve mjere koje se poduzimaju, od smještajna posmrtnih ostataka u kovčeg preko transporta do pogrebne ceremonije, pa sve do pokopa ili kremiranja. Sljedeći momenti mogu ulaziti u proces ukopa: oblačenje, polaganje u kovčeg, transport kovčega i preuzimanje posmrtnih ostataka u kovčegu u lokal za čuvanje i pokazivanje.

CIVILNI POGREB podrazumijeva da pogrebna ceremonija ne prati propise Švedske crkve ili pak propise neke druge vjerske zajednice. *Vidite str. 13.*

CIVILNI POGREBNI POSREDNIK neke općine i pogrebna poduzeća pružaju njihove usluge. Čak srodnici i prijatelji preminule osobe mogu poslužiti kao civilni pogrebni posrednici i za to ne treba neki poseban dokument. *Vidite str. 13.*

POKROV je tkanina koja se položi preko kovčega, uglavnom pokriva cijelu površinu, ali može biti i kraća od toga. On se koristi umjesto dekoracije kovčega. Pokrov se može uzeti iz crkvene skupštine, ali srodnici mogu koristiti i vlastiti.

PEPEO je ono što ostane nakon kremiranja, paljenja posmrtnih ostataka u kovčegu. Pepeo se može pokopati u grobu za urne, za pepeo ili na anonimnom groblju za pepeo, u kolumbarij ili u zid za urne, zakopati ili prosuti u anonimno groblje ili, nakon dobivene dozvole od županijske uprave, prosuti na kopno ili vodu.

ANONIMNO GROBLJE ZA PEPEO je zajedničko područje groblja za prosipanje pepela s određenim zajedničkim mjestom za imena i dekoracije. Srodnici mogu biti prisutni prilikom pokopa. Mjesto ukopa na anonimnom groblju za pepeo se uglavnom dodjeljuje bez prava na grob. To nije potpuno jasno definisano i mogu postojati lokalna odstupanja. *Vidite str 17.*

GROBLJE ZA PEPEO je groblje za pokop pepela/urni. Na groblju za pepeo je moguće da supružnici/partneri/srodnici počivaju zajedno. Grob se dodjeljuje s ograničenim pravom. Ograničenje postoji u uređenju nadgrobnog obilježja i njegovoj prirodi, te ukrašavanju groba i u samom njegovom ustrojstvu. Izraz grob za pepeo nije baš sasvim jasan i mogu se pojaviti lokalna odstupanja. *Vidite str. 16.*

POGREBNA NAKNADA *Vidite str. 6.*

POGREBNA CEREMONIJA *Vidite str. 11.*

ODGOVORNO LICE ZA POGREBE vidite odgovorno lice za pogrebnu djelatnost.

OMBUDSMAN ZA POGREBE *Vidite str. 21.*

GROBLJA, zajednička ili pojedinačna, su područja ili prostori, ovlašćeni ili napravljeni za čuvanje posmrtnih oštataka ili pepela. Razlika između zajedničkih i pojedinačnih groblja je u tome da zajednička groblja određuje crkvena skupština ili općina dok su pojedinačna unaprijed određena, zajednička i pojedinačna groblja su područja ili prostori koji su odobreni za čuvanje posmrtnih oštataka ili pepela. Razlika između zajedničkih i pojedinačnih groblja je da zajednička određuje crkvena skupština ili općina dok se pojedinačna pojedinačno određuju.

PROCES UKOPA nije sasvim jasan izraz. Značenje može varirati od mješta do mješta, ali u taj izraz podrazumijeva sve mjere koje se poduzimaju, od smještajna posmrtnih oštataka u kovčeg preko transporta do pogrebne ceremonije, pa sve do pokopa ili kremiranja. Sljedeći momenti mogu ulaziti u proces ukopa: oblačenje, polaganje u kovčeg, transport kovčega i preuzimanje posmrtnih oštataka u kovčegu u lokal za čuvanje i pokazivanje.

CIVILNI POGREB podrazumijeva da pogrebna ceremonija ne prati propise Švedske crkve ili pak propise neke druge vjerske zajednice. *Vidite str. 13.*

CIVILNI POGREBNI POSREDNIK neke općine i pogrebna poduzeća pružaju njihove usluge. Čak srodnici i prijatelji preminule osobe mogu poslužiti kao civilni pogrebni posrednici i za to ne treba neki poseban dokument. *Vidite str. 13.*

POKROV je tkanina koja se položi preko kovčega, uglavnom pokriva cijelu površinu, ali može biti i kraća od toga. On se koristi umjesto dekoracije kovčega. Pokrov se može uzeti iz crkvene skupštine, ali srodnici mogu koristiti i vlastiti.

NOSAČI su potrebni za premještanje kovčega za vrijeme pogrebne ceremonije. Ako se misa žadunica završi vani na groblju prenošenje kovčega do groba ulazi u cijenu kao sastavni dio mise, to je tzv.

procesna povorka i plaća se iz pogrebne naknade i na taj način ništa ne košta za članove Švedske crkve. U drugim slučajevima to može koštati domaćinstvo/kućanstvo preminule osobe. *Vidite str. 12.*

OSMRTNICA nije obavezna. Srodnici sami odlučuju o veličini i izgledu iste. Sloboda je velika u izboru ličnog/osobnog simbola, ali određena ograničenja postoje. Diskutujte o svojim željama s pogrebnim poduzećem.

ZAOSTAVŠTINA je pravni termin. Zaoštavština se sastoji od imovine i dugova preminule osobe. Troškovi koje ne pokriva pogrebna naknada se plaćaju iz zaoštavštine preminule osobe. Ukoliko nema novaca u zaoštavštini općina pomaže novčanim prilogom.

PORODIČNA GROBNICA nije pravni termin, ali se često koristi za već postojeći grob gdje se sahranjuje više osoba iz iste porodice.

PREMJEŠTANJE KOVČEGA ILI URNE između grobova se ne smije raditi bez posebnih razloga, nakon što je pokop već napravljen. Ako postoji takav zahtjev njega mora odobriti odgovorno lice za pogrebnu djelatnost u mjestu gdje su kovčeg ili urna zakopani. Ukoliko se zahtjev odbije postoji mogućnost žalbe županijskoj upravi.

PRAVO NA GROB je pravo na određeni grob. Postoje grobovi s pravom na grob, s ograničenim pravom na grob, bez prava na grob i takođe dodijeljeni grob. S pravom na grob idu i prava i dužnosti. *Vidite str. 14.*

NJEGA GROBA je održavanje groba. Nosilac prava na grob s pravom na grob - grob za kovčege i urne - mora držati grob doštojno i uredno. Nosilac prava na grob može sam imati odgovornost za njegovo održavanje ili platiti tu uslugu npr. odgovornom licu za pogrebnu djelatnost. *Vidite str 17.*

NADGROBNI SPOMENIK ili neko drugo nadgrobno obilježje nije obavezno. Prije podizanja spomenika mora odgovorno lice za pogrebnu aktivnost dati svoju saglasnost. Ukoliko se zahtjev odbije postoji mogućnost žalbe županijskoj upravi. Nadgrobna obilježja na groblju za kovčege i urne - tj. na grobovima s pravom na grob - pripadaju nosiocu prava na grob, koji se mora pobrinuti za to da se obilježja montiraju na siguran način.

UKOP posmrtnih oštataka se mora napraviti što prije moguće, a najkasnije mjesec dana nakon nastupanja smrti. Ukop pepela se mora napraviti što prije moguće, a najkasnije godinu dana nakon kremiranja. *Vidite str. 19.*

POŠTOVANJE GROBOVA je termin koji nije obuhvaćen zakonom o pogrebu, ali ješte pripremom zakona.. Osnovni princip o poštovanju grobova dolazi do izražaja kad je u pitanju restriktivno držanje koje važi pri odobrenju premještanja posmrtnih oštataka ili pepela. U registru o kažnjavanju se navodi šta je to što predstavlja kršenje poštovanja grobova, te kaznene mjere za to.

ODGOVORNO LICE ZA POGREBNU DJELATNOST se zove lice koje je odgovorno za pogrebnu djelatnost u okviru određenog geografskog područja. *Vidite str. 4.*

KOVČEG se koristi i prilikom pokopa i prilikom kremiranja. *Vidite str. 10.*

KOLUMBARIJ znači golubiji i pošao je termin za grob u obliku zida s malim nišama za urne. Za kolumbarij važi ograničeno pravo na grob. *Vidite str. 16.*

KREMIRANJE dolazi od latinske riječi cremare što znači gorjeti. Kremiranje se mora napraviti u roku od mjesec dana od nastupanja smrti. *Vidite str. 18.*

POGREBNU NAKNADU plaćaju članovi Švedske crkve. U pogrebnu naknadu ulazi misa zadušnica sa svećenikom, crkvenim muzičarima, usluge prenošenja i usluge domara. *Vidite str. 11.*

LOKAL ZA ČUVANJE I POKAZIVANJE ulazi u pogrebnu naknadu. Preminula osoba se čuva u svom kovčegu dok čeka na eventualnu pogrebnu ceremoniju. U tom lokalnu treba da bude još jedna prostorija za pokazivanje preminule osobe. I pogrebno poduzeće i odgovorno lice za pogrebnu djelatnost mogu pomoći srođnicima prilikom pokazivanja preminule osobe.

ANONIMNO GROBLJE je kolektivno groblje bez prava na grob u koje se sahranjuje ili gdje se pak prosipa pepeo. Pošto je sam grob anoniman srođnici ne mogu prisustvovati ukopu. Imena ukopanih se ne obznanjaju, ali postoji zajedničko mjesto za dekoracije, cvijeće i svijeće. *Vidite str. 17.*

KOMEMORACIJA nju organizuju srođnici i ona se obično postavlja pri završetku pogrebne ceremonije.

STAVITI MALE USPOMENE U KOVČEG ILI URNU je dozvoljeno. Zabranjeno je sve što se može označiti kao opasno po okoliš ili što može oštetiti lokale i opremu ili osobe koje rukuju kovčegom. Komad nakita se može položiti u urnu prije nego što se ona zatvori. Treba kontaktirati osoblje krematorija da se informišete kako to ide.

PROCESNA POVORKA, *Vidite Nosači.*

POSMRTNI OSTACI to je tijelo preminule osobe. Posmrtni ostaci se mogu sahraniti u kovčegu ili kremirati.

POKROV je termin koji se može odnositi i na materijal i na sam rad prilikom polaganja posmrtnih oštataka u kovčeg.

MRTVAČKO ODIJELO je termin koji se koristi za odjeću koju preminula osoba ima na sebi u kovčegu. Srođnici odlučuju i odabiru, kako pokrov tako i mrtvačko odijelo. Preporučuju se prirodni materijali.

POSEBNI GROBOVI se dodjeljuju onim osobama koje ne pripadaju nijednoj kršćanskoj vjerskoj zajednici. Ovdje pripadaju npr. židovski i muslimanski grobovi.

TROŠKOVI TRANSPORTA postoje dvije vrste: oni koji se plaćaju iz zaoštavštine umrlog i oni koji se pokrivaju pogrebnom naknadom. Iz zaoštavštine umrlog se plaća transport kovčega s posmrtnim oštacima iz bolnice, štaračkog doma ili privatnog štana do lokala gdje odgovorno lice za pogrebnu djelatnost preuzima odgovornost za tijelo preminule osobe. Taj lokal se može nalaziti u crkvi, kapeli, lokalnu za pogrebne ceremonije ili u krematoriju. Transport kovčega iz lokala do groblja koje je unutar okvirnog upravnog područja odgovornog lica za pogrebnu djelatnost ulazi u pogrebnu naknadu. Transport do posebnog groba ili krematorija se plaća iz pogrebne naknade čak i kad se grob nalazi izvan geografskog područja odgovornog lica za pogrebnu djelatnost. *Vidite str. 7.*

DODJELITELJ je osoba koja dodjeljuje pravo na grob. Obično je to odgovorno lice za pogrebnu djelatnost, ali to može biti i crkvena skupština koja upravlja zajedničkim grobljem, a da pri tom nije odgovorno lice za pogrebnu djelatnost.

ZID ZA URNE *Vidite str. 16.*

Spis *O pogrebu* je namijenjen svima koji imaju pitanja o tome kako pogreb funkcionira u Švedskoj. U njemu je objašnjeno šta je to pogrebna djelatnost i šta ulazi u pogrebnu naknadu.

U sredini tog spisa postoji poseban odjeljak koji se zove *Moje želje*. Zamisao je da tu možete zapisati svoja razmišljanja o vlastitoj sahrani - kao pomoć svojim srodnicima.

Pitanja o pogrebu?

Kontaktirajte u prvu ruku odgovorno lice za pogrebnu djelatnost u aktuelnom mjestu.

Kontakt podaci se nalaze na

www.svenskakyrkan.se (tražite crkvenu skupštinu-församling)
za aktuelna pitanja u mjestima gdje su crkvene skupštine Švedske crkve i parohije odgovorna lica za pogrebnu djelatnost. Takođe postoje opće informacije o pogrebnoj djelatnosti i zagrobnoj misi.

www.stockholm.se (Stöd & Omsorg/Begravning & Kyrkogårdar)
za predmete u gradu Štokholmu

www.tranas.se (Familj & Omsorg/Begravning & griftegårdar)
za predmete u općini Tranås.

Na opća pitanja o pogrebnoj djelatnosti u Švedskoj crkvi i o misi zadušnici takođe odgovara informativni servis Švedske crkve,
e pošta: info@svenskakyrkan.se, telefon: 018-16 96 00.

Organizacija poslodavaca Švedska crkva je istovremeno i poslodavac i uslužna organizacija za crkvene skupštine Švedske crkve, parohije i biskupije. Kao radna organizacija daje savjete i potporu koja se odnosi na pogrebnu djelatnost crkvenim skupštinama i parohijama koje su odgovorna lica za pogrebnu djelatnost.